

§ 3 Dnr GM 2019-000003 040

Budget och plan 2020-2024, inklusive utvecklingsrapport

Sammanfattning

Enligt planeringsförutsättningarna inför budget 2020 och plan 2021-2024 är Support och lokalers uppgift enligt fastställd tid- och aktivitetsplan att senast 28 februari 2018, i en särskild utvecklingsrapport, beskriva verksamhetens förväntade utveckling under de kommande fem planeringsåren. Särskilt fokus ligger på budgetåret 2020. Utvecklingsrapporten innehåller också eventuella förslag till förändrade uppdrag i reglementen samt hur nämnden ska bidra till kommunfullmäktiges övergripande målinriktning.

I kommunens planeringsförutsättningar framgår att det inte finns något utrymme för nämnderna att i sina utvecklingsrapporter komma in med några överraskanden. Utvecklingsrapporten ska istället fokusera på vad nämnden kan göra för att möta kostnadsökningar med befintliga ramar samt hur kommunen med befintliga resurser kan bidra till kommunvisionen och kommunens strategiska inriktning.

Nämnden planerar inga investeringar under perioden.

Måltidsverksamheten inom gemensam måltidsnämnden är helt intäktsfinansierad av Skellefteå kommun och Region Västerbotten. Det ligger på den gemensamma nämndens ansvar att i dialog med regionen och kommun fastställa kommande års interna måltidspriser.

Skellefteå kommuns kostnader för politikernas arbete inom den gemensamma måltidsnämnden beräknas kunna rymmas inom tilldelad ram på 82 000 kr.

Beslut

Godkänna förslag till utvecklingsrapport inför budget 2020 och plan 2021-2024

Beslutsunderlag

Gemensam måltidsnämnds tjänsteskrivelse daterade 2019-01-30
Planeringsförutsättningar, budget och plan 2020-2024
Utvecklingsrapport 2020-2024, Gemensam måltidsnämnd

Beslutet sänds till:

Kommunstyrelsen
Budget och bokslut
Regionstyrelsen

Budget och plan 2020-2024, inklusive utvecklingsrapport

Sammanfattning

Enligt planeringsförutsättningarna inför budget 2020 och plan 2021-2024 är Support och lokalers uppgift enligt fastställd tid- och aktivitetsplan att senast 28 februari 2018, i en särskild utvecklingsrapport, beskriva verksamhetens förväntade utveckling under de kommande fem planeringsåren. Särskilt fokus ligger på budgetåret 2020. Utvecklingsrapporten innehåller också eventuella förslag till förändrade uppdrag i reglementen samt hur nämnden ska bidra till kommunfullmäktiges övergripande målinriktning.

I kommunens planeringsförutsättningar framgår att det inte finns något utrymme för nämnderna att i sina utvecklingsrapporter komma in med några överraskanden. Utvecklingsrapporten ska istället fokusera på vad nämnden kan göra för att möta kostnadsökningar med befintliga ramar samt hur kommunen med befintliga resurser kan bidra till kommunvisionen och kommunens strategiska inriktning.

Nämnden planerar inga investeringar under perioden.

Måltidsverksamheten inom gemensam måltidsnämnden är helt intäktsfinansierad av Skellefteå kommun och Region Västerbotten. Det ligger på den gemensamma nämndens ansvar att i dialog med regionen och kommun fastställa kommande års interna måltidspriser.

Skellefteå kommuns kostnader för politikernas arbete inom den gemensamma måltidsnämnden beräknas kunna rymmas inom tilldelad ram på 82 000 kr.

Förslag till beslut

1. Godkänna förslag till utvecklingsrapport inför budget 2020 och plan 2021-2024

Beslutsunderlag

Gemensam måltidsnämnds tjänsteskrivelse daterade 2019-01-30
Planeringsförutsättningar, budget och plan 2020-2024
Utvecklingsrapport 2020-2024, Gemensam måltidsnämnd

Beslutet sänds till:

Kommunstyrelsen
Budget och bokslut
Regionstyrelsen

Planeringsförutsättningar 2020-2024

Innehåll

Budgetprocessen i Skellefteå kommun	3
Vision, strategi och mål	4
Nationell och lokal utveckling	5
Intäkter och kostnader i Skellefteå kommun	10
Hållbar finansieringsplan 2019-2023	13
Resultatbudget och plan 2018-2020.....	15
Preliminär investeringsplan 2019-2023	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Preliminära driftramar för 2019	18
Tidplan, m.m.	20

Bilaga 1: Tid- och aktivitetsplan

Bilaga 2: Mall utvecklingsrapport för nämnder och bolag

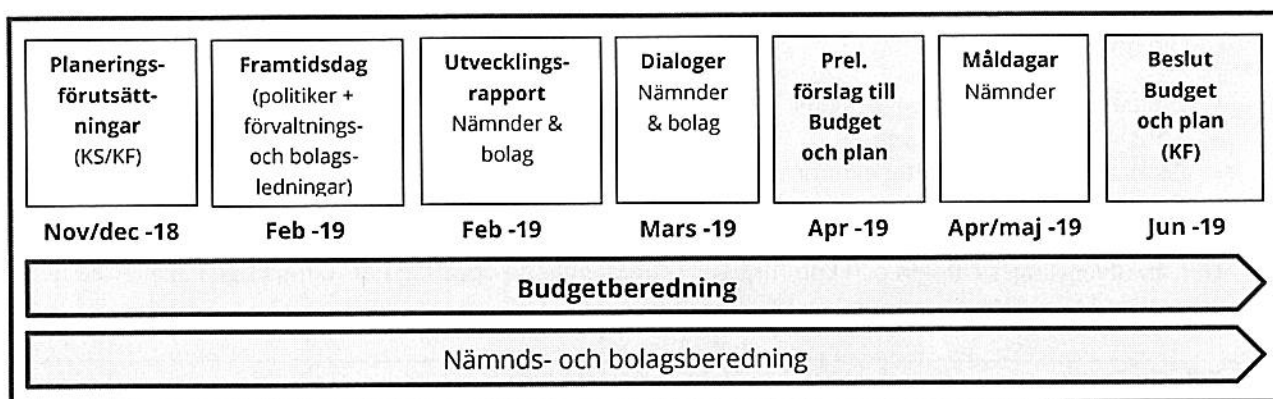
Bilaga 3: Specifikation investeringsbudget och plan 2020-2024 (Excel)

Budgetprocessen i Skellefteå kommun

I kommunens planeringsförutsättningar läggs grunden för den kommande budgetprocessen vars uppgift är att leverera en budget och plan för åren 2020-2024. Budgeten ska ge nämnder och bolag förutsättningar att driva sina verksamheter inom de uppdrag och den inriktning som fastställts av fullmäktige. Samtidigt ska budgeten innehålla en hållbar finansieringsplan för perioden som överensstämmer med kommunens Riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KF 2018-06-18 § 180).

Planeringsförutsättningarna sammanfattar kommunens långsiktiga strategiska inriktning samt de demografiska och ekonomiska förutsättningar som finns för de närmaste åren. Planeringsförutsättningarna ska underlätta det fortsatta budgetarbetet och ge beslutsfattare möjligheten att fördela skatteintäkter och statsbidrag på ett sätt som ger största möjliga medborgarnytta utan att de långsiktiga finansiella målen äventyras.

Utgångspunkten är att budgetprocessen ska vara öppen och transparent och bedrivas med så hög delaktighet och insyn som möjligt. Budgetprocessen ska precis som övriga processer i kommunen också utgå ifrån kommunens gemensamma styrprocess med ett inbyggt systematiskt lärande och en tydlig koppling mellan de resultat som produceras och den framtida planeringen. Detaljerad tid- och aktivitetsplan framgår av bilaga 1.

Budgetprocessen i Skellefteå kommun (Budget och plan 2020-2024)

Framtidsdagen i denna budgetomgång ligger lite senare i processen (20 februari 2019) än vad som är brukligt. Detta beror på att kommunen har ett nytt kommunfullmäktige som inte hade varit på plats om Framtidsdagen legat i oktober/november som brukligt är. Framtidsdagen är i vanliga fall uppstarten på kommunens budgetprocess. Där lyfter kommunen blicken och tittar på vilka framtida utmaningar och möjligheter som Skellefteå står inför.

I denna budgetomgång får nämnder och bolag i uppgift att ta fram sin utvecklingsrapport (bilaga 2) tätt inpå framtidsdagen. I utvecklingsrapporten beskrivs verksamhetens förväntade utveckling under de kommande 5 planeringsåren. Särskilt fokus ska läggas på budgetåret 2020. Utvecklingsrapporten kan vid behov även innehålla förslag till förändrade uppdrag i ägardirektiv (kommunägda bolag) och reglementen (nämnder). För nämnderna ska rapporten även innehålla en beskrivning över ekonomiska konsekvenser i förhållande till preliminära driftamar 2020 som återfinns i kommunens planeringsförutsättningar. Rapporten ska också omfatta nämndens förslag till Investeringsbudget och plan 2020-2024. Utvecklingsrapporterna ska inlämnas till budgetberedningen **senast den 28 februari 2019**.

När budgetberedningen tagit fram ett preliminärt förslag till Budget och plan är det dags för nämnderna att ha sina måldagar **någon gång under perioden 23 april-20 maj**. En av uppgifterna på nämndens måldagar är att utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål samt det prel. budgetförslaget från budgetberedningen ta fram verksamhetsmål för det kommande budgetåret. Dessa mål kommer att tillsammans med övriga budgeten att fastställas av kommunfullmäktige i juni.

När fullmäktige fastställt Budget och plan är det dags för nämnderna att under hösten arbeta fram sina internbudgetar. Minimikravet är att samtliga chefer i Skellefteå kommun ska ha sin nya årsbudget klar innan det nya året börjar.

Under hösten fastställer fullmäktige också investerings- och kreditramar (inkl. borgensavgifter) för de kommunägda bolagen. Fullmäktige fastställer också resultat- och balansbudget för Skellefteå Stadshus AB och dess dotterbolag samt för kommunens övriga direktägda bolag. Först i december 2019 kan fullmäktige fastställa den kompletta budgeten för hela Skellefteå kommunkoncern.

Vision, strategi och mål

Skellefteå kommuns vision är att vara en framsynt och jämställd tillväxtkommun, attraktiv att bo och verka i, med målet att bli 80 000 invånare år 2030.

- För att stärka utvecklingen i enlighet med visionen har det tagits fram en lokal utvecklingsstrategi kallad **Skellefteå 2030**. Strategin pekar ut fyra olika områden som bedöms som avgörande för att nå målet om 80 000 invånare:
 - Hållbara och varierade livsmiljöer
 - Kunskap och unik kompetens
 - Globalt konkurrenskraftig ekonomi
 - Överbryggade avstånd

Utifrån utvecklingsstrategin och kommunens grundläggande uppdrag har fullmäktige i Skellefteå fastställt följande mål för kommande mandatperiod.

Tillgänglighet	
Kommunövergripande mål: <u>Enkelt och tydligt för invånare/kunder</u> <u>Invånare/kunder är aktiva medskapare</u>	"Enkelt och tydligt" innebär att den information som kommunen lämnar ska vara lättillgänglig och enkel att förstå. Samtidigt ska det vara lätt för invånare/kunder att ställa frågor och få snabba och distinkta svar. Invånare/kunder ska i större utsträckning ges utrymme att påverka och vara delaktiga i utvecklingen av kommunens olika verksamheter. Det ska vara enkelt att bidra med idéer som kan effektivisera och förbättra planering, genomförande och uppföljning.
Trygghet	
Kommunövergripande mål: <u>Inbjudande och trygga miljöer</u>	Miljö i det här sammanhanget omfattar både fysisk och psykosocial miljö.
Effektivitet	
Kommunövergripande mål: <u>Tidigt samordnade insatser</u> <u>Bättre digitaliserad välfärd</u>	Förebyggande arbete och samordning av resurser är lönsamt både mänskligt och ekonomiskt. Digitalisering är en av nycklarna för att hitta nya effektivare arbetssätt och smartare tjänster. All kommunal verksamhet ses som en del av välfärdssektorn.

Samhällsutveckling	
Kommunövergripande mål:	Att snabbt komma i arbete eller utbildning, få egen bostad, osv. är viktigt för alla, inte minst för unga och nyanlända. Nystartade företag, eller företag som ges rätt förutsättningar till etablering i kommunen, kan stärka näringslivet och ge en ökad sysselsättning.
<u>Snabb etablering i arbetsliv och samhälle</u>	
<u>Begränsad klimatpåverkan</u>	All verksamhet behöver bidra till en bättre miljö och en hållbar utveckling.

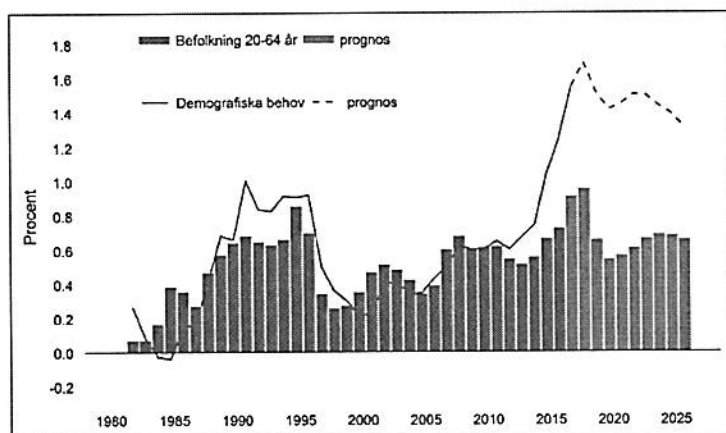
Utifrån dessa övergripande mål ska nämnder och bolag under arbetet med budgetprocessen föreslå ettåriga mål som ska fastställas av fullmäktige.

Nationell och lokal utveckling

Befolkningsutvecklingen

Demografiutmaningen

De flesta av Sveriges kommuner är mitt inne i en utveckling där det demografiska behovet stiger kraftigt. I många kommuner sjunker både antalet och andelen invånare i åldern 20-64 år medan den stiger, främst i åldrarna 80-år men även när det gäller barn och unga.

Skellefteå är inget undantag. Under kommande planperiod 2020-2024 förväntas årligen en ökning av invånare som är i åldrarna 0-19 år samt i åldern 80-år. Samtidigt minskar årligen den grupp (20-64 år) som starkast bidrar till att skatteintäkterna ökar, vilket ställer krav på omställningar. För skolan är utmaningarna under perioden störst för grundskolan (7-15 år) men också för gymnasieskolan (16-19 år) i slutet av planperioden. Antalet 1-6 åringar förväntas först öka något under perioden för att sedan avta i slutet av planperioden.

Befolkningsprognosen

	Utfall 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
Hela riket, 1 nov					
Antal miljoner invånare	10,1	10,2	10,3	10,4	10,5
Riket, förändring %	1,37	1,04	0,95	0,96	0,95

Tabellen nedan visar SCB:s senaste befolkningsprognos och i vilken takt som hela befolkningen i Sverige förväntas utvecklas under de närmaste 4 åren.

Skellefteå kommuns officiella befolkningsprognos publiceras normalt i början av april varje år. Framskrivningen av befolkningsutvecklingen bygger på genomsnittet av de tre senaste årens förändringar i Skellefteå inom följande områden:

Födelsenetto

1. Fruktsamhetsuppsättningar (sannolikheten att en kvinna ska föda barn givet hennes ålder)
2. Dödligheten (sannolikheten att avlida givet ålder och kön)

Flyttnetto

1. Åldersfördelning för in- respektive utflyttare
2. Antal inflyttare till och utflyttare från kommunen

De år som använts som bas för 2018 års framskrivning är 2015, 2016 och 2017.

Skellefteås befolkningsprognos för åren 2018–2024

	Utfall	Prognos	Prognos	%	Prognos	%	Prognos	%	Prognos	%	Prognos	%	Prognos	%
Ålder	2017	2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
0	790	740	750	1,4	760	1,3	760	0,0	750	-1,3	740	-1,3	730	-1,4
1-6	4 771	4 820	4 870	1,0	4 870	0,0	4 900	0,6	4 930	0,6	4 910	-0,4	4 860	-1,0
7-15	7 321	7 390	7 450	0,8	7 590	1,9	7 660	0,9	7 730	0,9	7 870	1,8	7 970	1,3
16-19	3 219	3 280	3 340	1,8	3 380	1,2	3 460	2,4	3 470	0,3	3 470	0,0	3 540	2,0
20-64	39 765	39 460	39 350	-0,3	39 150	-0,5	38 960	-0,5	38 890	-0,2	38 820	-0,2	38 770	-0,1
65-79	12 414	12 580	12 590	0,1	12 760	1,4	12 890	1,0	12 880	-0,1	12 860	-0,2	12 820	-0,3
80-w	4 443	4 470	4 580	2,5	4 620	0,9	4 690	1,5	4 830	3,0	4 970	2,9	5 110	2,8
Summa	72 723	72 750	72 930	0,2	73 120	0,3	73 300	0,2	73 480	0,2	73 650	0,2	73 800	0,2

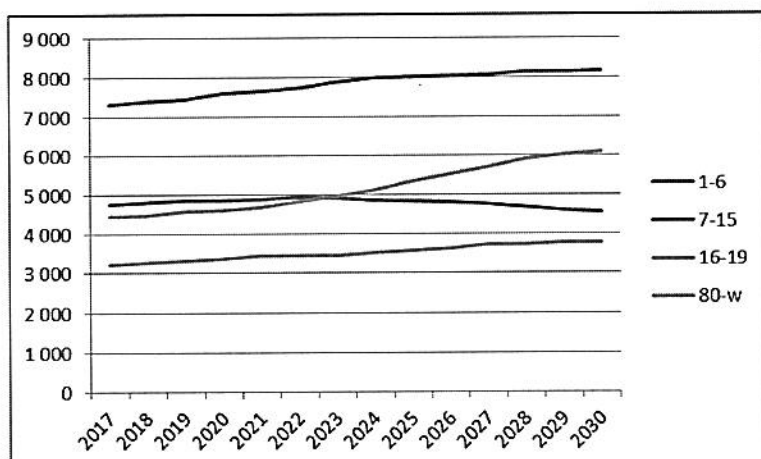
Inför planeringsförutsättningarna har en reviderad prognos jämfört med april tagits fram. Basen är densamma som i april men hänsyn har tagits till befolkningsutvecklingen t.o.m. sista augusti 2018. Jämfört med prognosen i april så förväntas befolkningen nu komma att öka långsammare under 2018. Det är framför allt en minskande invandring men även ökande inrikes utflyttning som drar ner befolkningen. Mycket tyder på att även födelsenettet kommer att bli något svagare än föregående år, främst till följd av minskat födelsetal.

Vid utgången av 2017 hade Skellefteå kommun 72 723 invånare. 2017 års befolkningsökning på 457 personer var en av de starkaste ökningarna på länge för kommunen. Prognosen för 2018 pekar mot en betydligt svagare ökning som ligger på omkring 25 personer. Den komponent i demografin som har starkast effekt men samtidigt är svårast att bedöma är flyttningarna. Flyttningarna består av strömmar både in till och ut från kommunen och som i sin tur består av flera beståndsdelar som exempelvis asylsökande som erhållit permanent uppehållstillstånd (PUT), anhöriginvandring, utlandssvenskar som flyttar tillbaka, arbetskraftsinvandring, tidigare flyktinginvandrare som flyttar vidare till någon annan kommun, etc. Detta är faktorer som inte låter sig prognostiseras på kommunnivå.

Den sjunkande invandringen, hittills under 2018, tyder på att Migrationsverket nu har fattat beslut för merparten av de personer som ansökte om uppehållstillstånd hösten 2015. Invandringen har minskat succesivt efter en topp i juli 2017. Den ökande inrikes utflyttningen hänger troligen samman med den historiska observationen att ökande invandring till kommunen med viss fördröjning leder till inrikes utflyttning delvis beroende på att de som invandrat ofta varit i de åldersgrupper som har högst benägenhet att flytta.

Den nuvarande ökningstakten är i inte helt i linje med vad som krävs för att kommunen ska nå målet om 80 000 invånare 2030. Det krävs en fortsatt ständigt tilltagande ökningstakt genom i första hand en kraftigt ökad inflyttning till kommunen. Effekten av 2030-strategin på befolkningsutvecklingen bedöms öka succesivt och få full effekt först efter år 2020.

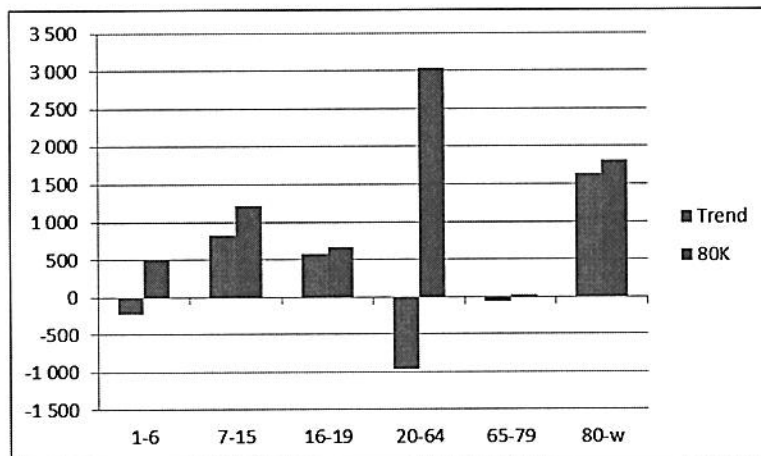
Utveckling av åldersklasser fram till 2030

Figuren ovan visar utvecklingen av olika åldersklasser enligt den trendmässiga huvudprognosen. En sammanlagd ökning med drygt 1 650 till knappt 74 400 personer 2030. Antalet 80 år eller äldre förväntas öka med 1 600 personer motsvarande drygt 35 procent. Även antalet 7-15 åringar och 16-19 åringar förväntas öka med knappt 850 respektive 600 personer.

Figuren nedan visar förändringarna i respektive åldersklass 2030 jämfört med idag. Figuren visar dels förändringen enligt huvudprognosen (trend), dels den förväntade utvecklingen när kommunen når målet om 80 000 invånare.

Utveckling av åldersklasser fram till 2030

Framskrivning av kommundelar

Kommunens delar har skrivits fram var för sig enligt samma principer som kommunprognosen. För kommundelarna har inga justeringar gjorts utan framskrivningen baseras helt på utvecklingen i respektive kommundel 2015-2017. Detta medför att summan av kommundelarna är lägre än i den totala kommunprognosen.

Kommundel	Utfall 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Förändring Antal	Förändring Procent
Skellefteå	40 371	40 490	40 620	40 760	40 900	41 040	41 180	41 290	919	2,3
Skelleftehamn/Ursviken	8 042	8 060	8 070	8 080	8 090	8 090	8 090	8 080	38	0,5
Kågedalen	5 178	5 160	5 140	5 110	5 090	5 050	5 020	4 980	-198	-3,8
Boliden	2 341	2 360	2 370	2 390	2 410	2 430	2 450	2 460	119	5,1
Bureå	4 120	4 150	4 180	4 210	4 230	4 260	4 280	4 290	170	4,1
Byske	5 035	5 030	5 020	5 010	4 990	4 980	4 970	4 950	-85	-1,7
Jörn	1 285	1 280	1 280	1 280	1 290	1 290	1 290	1 300	15	1,2
Burträsk	4 165	4 200	4 230	4 270	4 300	4 340	4 380	4 410	245	5,9
Lövånger	2 167	2 180	2 200	2 220	2 240	2 260	2 270	2 290	123	5,7

Baserat på de senaste årens utveckling uppvisar Burträsk och Lövånger den procentuellt snabbaste tillväxten de kommande åren. I absoluta tal är det kommundelen Skellefteå som växer snabbast. Kågedalen och Byske förväntas få en minskande befolkning de närmaste åren.

Konjunkturläget normaliseras

Vid ett ordinarie riksdagsval som leder till regeringsskifte har den tillträdande regeringen tre veckor på sig att presentera en budgetproposition (BP) för riksdagen. Propositionen måste dock ligga på riksdagens bord senast den 15 november. Om en ny regering inte hinner tillträda för att presentera en BP i tid blir det övergångsregeringen som utarbetar den. Det ser nu ut att dröja ytterligare veckor innan övergångsregeringen kan lämna över makten till en ny regering. SKL räknar därför med att en BP lämnas till riksdagen i mitten av november, utan förslag med betydande påverkan på skatteunderlaget.

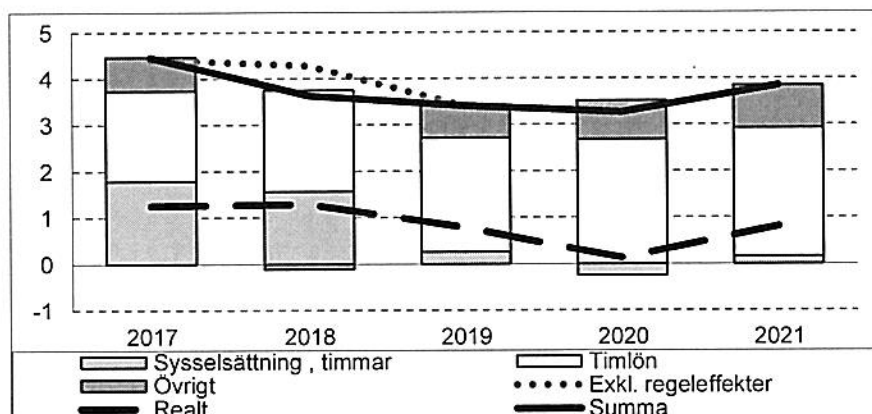
Det starka konjunkturläget i Sverige håller ännu i sig. Visserligen är bedömningen att utsikterna för BNP-tillväxten i år har försvagats men å andra sidan steg antalet arbetade timmar under första halvåret starkare än förväntat, varför bedömningen kvarstår om att högkonjunkturen för denna gång når sin topp nu 2018. Bedömningen är att konjunkturavmattningen kommer att synas allt tydligare under 2019. Med andra ord räknar SKL med att nulägets höga resursutnyttjande faller nästa år och att den rekordhöga sysselsättningsgraden då faller tillbaka. SKL räknar med en inbromsning för såväl BNP som sysselsättningsstillväxten under 2019–2020 och att tillväxten en tid understiger tillväxten för ekonomins underliggande potential, vilket är det normala efter en högkonjunktur.

Vad gäller utvecklingen för priser och löner är högkonjunkturens avtryck i statistiken hittills rätt måttligt totalt sett. Septemberutfallet för KPIF-inflationen nådde 2,5 procent och hittills under 2018 (september) har KPIF-inflationen varit 2,1 procent (2,0 år 2017). Uppgången beror dock i hög grad på höga energipriser och den svaga svenska kronan. SKL räknar med löneökningstakten blir något högre 2018 jämfört med 2017 men ändå en långsammare ökning än vad som tidigare beräknats. De flesta prognosmakare tror också att Riksbanken kommer att höja reporäntan i december, samt att fler höjningar väntar under 2019.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

2017-2021, förändring %	2017	2018	2019	2020	2021
Antal arbetade timmar	2,1	2,0	0,3	-0,3	0,2
Timlön, nationalräkenskaperna	2,5	3,2	3,2	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,3	2,8	3,1	3,4	3,5
Konsumentpriser, KPIF	2,0	2,2	2,3	2,2	2,0
Konsumentpriser, KPI	1,8	2,1	2,7	2,8	2,8
Realt skatteunderlag	1,1	1,6	0,6	0,2	0,8
Befolkning 15–74 år	1,1	0,8	0,6	0,5	0,6

Skatteunderlagstillväxt 2017-2021

Diagrammet visar den nedgång som förutspås när det gäller ökningstakten på skatteunderlaget. Särskilt utmanande för kommunen är att ökningen av arbetade timmar som nästan uteblir (t.o.m. negativ 2020), varför ökningen av skatteunderlaget till stora delar beror på löneökningar och ökade pensionsinkomster. För kommunen blir detta problematiskt då nästan hela ökningen kan behöva användas för att täcka ökade lönekostnader i befintlig verksamhet.

Olika skatteunderlags-

prognoser, förändring %	2017	2018	2019	2020	2021
SKL, okt 2018	4,5	3,6	3,4	3,3	3,8
ESV, aug 2018	4,4	3,7	3,4	3,3	3,3
SKL, aug 2018	4,5	3,7	3,3	3,3	3,9
Regering, apr 2018	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5

Den sammantagna bedömningen är att Skellefteå kommun årligen fram till sista året i planperioden (år 2024) har ett effektiviserings- och rationaliseringskrav på den befintliga verksamheten på mellan 1-2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, dvs. mellan 40-80 mnkr årligen. Det kan dock variera stort mellan åren på grund av ojämnheter i de demografiska förändringarna samt varierande belastning i takt med att investeringar blir färdiga.

Fortsatt låg arbetslöshet och stor efterfrågan på arbetskraft

Efter några år av stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi och nivån på BNP och arbetade timmar är just nu högre än normalt. Det finns tydliga tecken på svårigheter för arbetsgivare att besätta lediga platser, särskilt svårt inom delar av offentlig sektor. Skellefteå är inget undantag utan här är arbetslösheten lägre än på mycket länge och den ligger dessutom på en ännu lägre nivå än övriga riket.

Arbetsmarknaden har också strukturella problem där det i praktiken nästan råder full sysselsättning bland inrikes födda och delar av de utrikes födda, medan det däremot råder hög arbetslöshet bland stora delar av de utrikes födda. Skellefteå är inte här heller något undantag utan kommunen redovisar också en högre arbetslöshet bland de utrikes födda jämfört med hela gruppen 16-64 år. Arbetslösheten för dessa grupper är dessutom något högre i Skellefteå, även om skillnaden nu börjar avta.

I juli 2018 låg arbetslösheten i Skellefteå på 5,1 procent, vilket kan jämföras med 5,6 procent 2017. Skellefteå ligger sedan ett antal år tillbaka under rikets nivå. Mellan 2017 och 2018 har nivån dessutom sjunkit snabbare i Skellefteå jämfört med övriga riket. Ungdomsarbetslösheten fortsätter också att sjunka och låg i juli på 7,1 procent, vilket är 1,5 procentenheter lägre än rikets nivå.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd (andel av arbetskraften)

Arbetslöshet, %	Skellefteå Juli 2017	Skellefteå Juli 2018	Sverige Juli 2017	Sverige Juli 2018
16-64 år	5,6	5,1	7,3	6,9
Varav kvinnor	5,2	4,9	7,0	6,8
Varav män	6,0	5,3	7,6	6,9
18-24 år	9,3	7,1	10,0	8,6
Varav kvinnor	6,9	5,7	8,0	7,0
Varav män	11,2	8,4	11,8	10,2
Utrikesfödda, 16-64 år	26,4	23,4	21,8	20,0
Varav kvinnor	24,0	22,5	21,4	20,4
Varav män	28,6	24,1	22,1	19,5

Även om Sverige just nu befinner sig i en högkonjunktur så är en normalisering av konjunkturen på väg. Från och med 2019 väntas i princip ökningstakten på antalet arbetade timmar att närma sig noll för att under år 2020 faktiskt bli negativ. Normalisering av konjunkturer brukar också innebära uppsägningar av personal i samband med att företagens vinster sjunker. Denna gång är dock att arbetskraftsbristen så pass stor att trycket på arbetsmarknaden förväntas bli fortsatt högt, trots en normalisering av konjunkturen. För Skellefteås del kommer detta att bli extra tydligt genom att kommunen dels har en något äldre befolkning än riksgenomsnittet och dels för att Skellefteå står inför den kanske största företagsetableringen (Northvolts batterifabrik) i kommunens historia. De fortsatt höga investeringsnivåerna under perioden bidrar också till en fortsatt hög konkurrens om arbetskraften här i Skellefteå.

Intäkter och kostnader i Skellefteå kommun

Den statistiska kommungruppen 50 000-99 999 invånare består av 30 kommuner i Sverige vars befolkning faller inom detta befolkningsintervall. Skellefteå ligger någonstans i mitten på denna grupp, varför det kan vara rimligt att jämföra kommunen med genomsnittet för denna kommungrupp. De skillnader som uppstår kan förklaras av antingen strukturella (befolkningsmässiga och geografiska) faktorer och/eller av skillnader som beror på ambitionsnivå (medvetet satsat mer eller mindre på en verksamhet) och/eller effektivitet (hur skicklig man är på att utföra sin verksamhet). Jämförelsen nedan utgår i huvudsak från bokslut 2017 men skulle ge ungefär motsvarande bild om jämförelsen istället utgick ifrån tidigare års bokslut. Kostnadsprofilen för Skellefteå har sett ut enligt nedan under många år.

Jämfört med kommungruppen har Skellefteå högre intäkter som kommer kommunen till del, både från de egna invånarna, via en högre utdebitering, men också från andra kommuner genom den inkomstutjämning som finns mellan de svenska kommunerna. Skellefteå kommun erhåller också i större utsträckning än övriga finansiering från sin energiverksamhet, vilket ger ett bättre finansnetto.

Dessa intäkter är inte destinerade för att finansiera någon särskild verksamhet utan där är kommunen fri att använda dessa medel till de verksamheter som kommunen själv väljer att stödja.

Skellefteå kommun är också en av de stora bidragstagarna i Sverige när det gäller utjämningen av kostnader kopplade till invånarnas LSS-beslut (LSS-utjämningen). Kommunen har också, tack vare detta, mer intäkter från försäkringskassan i form av så kallade SFB-intäkter (socialförsäkringsbalken). Det finns egentligen ingen direkt koppling mellan kommunens intäkter från LSS-utjämningen och kostnaden för den verksamheten men i Skellefteå täcker intäkterna från LSS-utjämningen i princip de merkostnader som kommunen har för den verksamheten (se nedan).

I en jämförelse med kommungruppen 50 000-99 999 invånare har Skellefteå kommun årliga merintäkter på omkring 600 mnkr. Nedan redovisas en övergripande analys över dessa merintäkter samt vilka verksamheter som i kommun har högre kostnader jämför med snittet i kommungruppen.

Intäktsskillnader	Mnkr
Högre bidrag från energiverksamhet (uthyrning av kraftverk) samt aktieutdelning från energibolag (totalt omkring 230 mnkr årligen)	75
Högre bidrag genom LSS-utjämningen (stöd och service för personer med funktionsnedsättning) + mer SFB-intäkter från FK	200
Högre utdebitering (22,65 i Skellefteå och 21,34 i kommungruppen)	200
Högre bidrag genom inkomstutjämningen	125
Summa merintäkter	600
Kostnadsskillnader	
Vård och omsorg	500
Pedagogisk verksamhet (för- och grundskola, fritidshem, gymnasieskola och vuxenutbildning)	40
Infrastruktur (gator, vägar, parker, parkering, räddningstjänst, m.m.)	80
Näringslivsfrämjande åtgärder	30
Fritidsverksamhet	100
Kulturverksamhet	20
Övriga verksamheter (residualpost)	-170
Summa merkostnader	600

Vård och omsorg

Stora delar av kommunens merintäkter används till verksamheter inom vård och omsorg där omkring 250 mnkr återfinns inom området insatser för personer med funktionsnedsättning (LSS). Ungefär 140 mnkr används för att möta kostnader till följd av att kommunen har en äldre befolkning och omkring 90 mnkr används för att täcka de kostnader kommunen har för att en större andel av de äldre har beslut om särskilt äldreboende. Kommunen har också högre kostnader per brukare inom hemtjänsten, vilket motsvarar omkring 40 mnkr. Personalkostnaderna utgör den största delen där både löner och former för anställningsavtal spelar in. Sannolikt påverkas kostnaden här av kommunens stora geografiska yta där restiden till och från brukarna blir längre. Inom särskilt boende för äldre ligger kostnaden per brukare nästan i nivå med kommungruppen. Det finns också delar inom området vård och omsorg som har lägre kostnader jämfört med kommungruppen och det är individ- och familjeomsorg där Skellefteå har lägre kostnader på mellan 10-20 mnkr, bland annat till följd av låga kostnader inom barn- och ungdomsvården. Kommunen har också lägre kostnader för den förebyggande verksamheten inom äldreomsorgen.

Pedagogisk verksamhet

Sammantaget ligger Skellefteå kommuns kostnader för förskola, förskoleklass och grundskola i nivå med genomsnittet i kommungruppen. Kommunens merintäkter används däremot för att finansiera kostnader inom gymnasieskolan, vilket bland annat beror på fler gymnasieelever jämfört med kommungruppen. En annan orsak är att kommunen har en högre kostnad per elev, vilket i huvudsak beror på att ungefär 40 procent av kommunens utbildningsplatser är yrkesutbildningar medan den siffran ligger på cirka 30 procent för övriga kommuner. Långa avstånd gör också att kommunen har högre skolskjutskostnader.

Infrastruktur (gator, vägar, parkering, räddningstjänst, m.m.)

Den största orsaken till att kommunens kostnader är högre inom detta område är kommunens stora geografiska yta som också innebär betydligt mer vägar jämfört med kommungruppen. Enligt SCB-statistiken uppgår det totala antal meter väg per invånare till omkring 140 meter i Skellefteå medan motsvarande siffra för kommungruppen landar på omkring 40 meter. Om man bara tittar på de vägar som kommunen enskilt ansvarar för så har Skellefteå 37 procent mer kommunal väg per invånare. En annan orsak till kommunens högre kostnader är att Skellefteå också ansvarar för driften av de enskilda vägarna i kommunen, vilket är ovanligt för övriga kommuner i gruppen. Norrlandskommunerna har också generellt högre kostnader för vinterväghållning, vilket också är en förklaring till kostnadsskillnaderna. Skellefteå har även många belysningspunkter, vilket följer med vägnätslängden och därmed leder till högre kostnader.

Stora delar av kommunens merkostnader inom detta område finansieras av direkta intäkter som inte skulle kommit kommunen till del om man inte hade dessa kostnader. Här kan nämnas intäkter från parkeringar, statsbidrag för enskilda vägar samt andra ersättningar. Bedömningen är att Skellefteå har mer intäkter inom området jämfört med kommungruppen.

Kommunens räddningstjänst kostar också mer i Skellefteå jämfört med övriga kommuner i gruppen, vilket främst beror på att kommunen har ungefär dubbelt så många årsarbetare (40 st) som övriga kommuner i gruppen (20 st). Orsaken till detta är egentligen densamma som under gator och vägar ovan. Skellefteå har omkring 11 invånare per kvadratkilometer medan motsvarande siffra för kommungruppen är 348. Tätortsgaraden, dvs. andelen av kommunens invånare som bor i tätort (hussamlingar med minst 200 invånare), ligger i Skellefteå på under 80 % medan det för övriga kommungruppen ligger på över 85 %.

Näringslivsfrämjande åtgärder

Kommunens kostnader inom detta område ligger högre än snittet för kommungruppen. Utöver de strukturella och geografiska skillnader som beskrivits tidigare finns även skillnader i organisation och förutsättningar. I Skellefteå ingår bl.a. i de näringslivsfrämjande kostnaderna samtliga av kommunens kostnader för EU-projekt. Övriga kommuner i gruppen har inte heller lika mycket regionala EU-medel till sitt förfogande. Inom näringslivsområdet kan också skillnader i kostnadsredovisningen uppstå genom att kommunerna valt att organisera sig på olika sätt. Många kommuner har exempelvis valt att lägga sin verksamhet i särskilda näringslivsbolag. Andra kommuner i gruppen samarbetar också mer på regional nivå inom detta område jämfört med Skellefteå. Inom detta område ingår också marknadsföringskostnader där Skellefteå haft en hög ambitionsnivå under de senaste åren.

Det är också troligt att vissa delar som sköts av marknad här i Skellefteå i andra kommuner hanteras av t.ex. en kundtjänst, informationsenhet eller externt destinationsbolag. Marknadsföringen av Campus är en annan del som är ganska unik för Skellefteå, då den vanligtvis sköts av universiteten själva.

Fritidsverksamhet

Kommunens merintäkter används till stor del också för att finansiera verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Även här påverkar de strukturella och geografiska skillnaderna kommunens kostnader, vilket inte minst avspeglar sig på kostnader för idrotts- och fritidsanläggningar vars antal är fler i Skellefteå jämfört med övriga kommuner. Kommunens årliga kostnad för idrottsanläggningar ligger på omkring 180 mnkr medan den för kommungruppen ligger på omkring 100 mnkr. Det handlar om kapitalkostnader (avskrivningar och ränta) samt kostnader för drift av dessa anläggningar. Fritidsverksamheten i Skellefteå har också högre kostnader än kommungruppen för fritidsgårdar och allmän fritidsverksamhet.

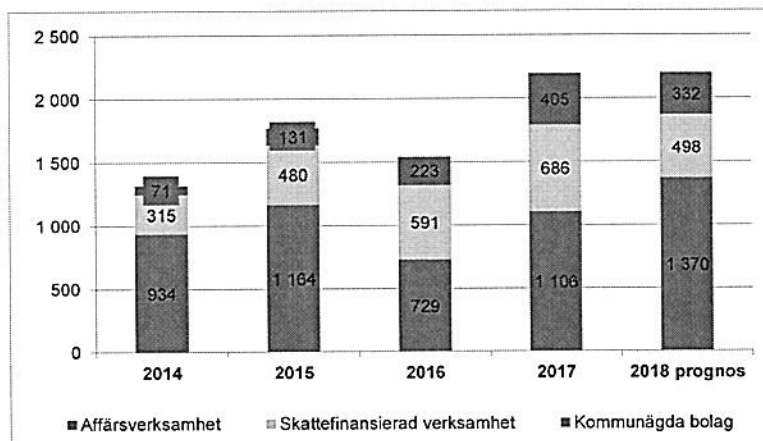
Kulturverksamhet

Kulturverksamheten i Skellefteå kostar också mer än genomsnittet för kommungruppen. Omkring hälften av det är kopplat till musik- och kulturskolan och ungefär en fjärdedel är kopplat till biblioteksverksamheten. Där är det främst kommunens Campusbiblioteket som ger merkostnader då det är unikt i Sverige att ha ett högskolebibliotek med kommunen som huvudman. Övriga kostnader är kopplat till den allmänna kulturverksamheten där bland annat kommunens deläggande av kulturbolagen Västerbottensteatern och Skellefteå museum ingår. Kommunens stöd till studieorganisationer är också högre än jämförbara kommuner.

Intensiv investeringsperiod

Flera orsaker till höga investeringsnivåer

Investeringsnivåerna har kraftigt utökats under de senaste åren. De kommunägda bolagens investeringar har varit höga under ett flertal år, främst till följd av stora investeringar i vindkraft för Skellefteå Kraft men också på grund av utökade investeringsnivåer för både bostads- och industrihusbolaget, särskilt under de senaste två åren. År 2018 väntas sammantaget bli ett rekordår i kommunkoncernens historia med en total investeringsutgift på 2,2 mdkr, varav bolagen väntas stå för nästan 1,4 mdkr.

Kommunens investeringar inom den skattefinansierade verksamheten samt inom affärsverksamheterna har också ökat, vilket beror på många olika orsaker. Det handlar dels om befolkningsutvecklingen, där främst de demografiska förändringarna driver på investeringar inom utbildnings-, vård- och omsorgssektorn.

Kommunen har också en ökande befolkning som tillsammans med en pågående urbanisering påverkar den befintliga och grundläggande infrastrukturen. Det finns också ett stort underhållsbehov på många av kommunens befintliga fastigheter som ökar trycket på reinvesteringar.

Till detta ska läggas de ambitioner som finns inom ramen för kommunens utvecklingsstrategi 2030 där kommunen och även dess bolag genomför olika satsningar för att både behålla och locka till sig nya invånare och företag. Ett exempel är det nya kulturhuset, som förväntas bidra till en ökad social hållbarhet och en attraktivare stad. Utöver detta pågår stora satsningar för kommande industrietableringar samt regionala satsningar som Norrbotniabanan. Satsningar som också lokalt i Skellefteå leder till ökade investeringar.

Hållbar finansieringsplan

De höga investeringsnivåerna planeras att fortsätta under den kommande planperioden men med en avtrappning under slutet på planperioden. I föreslagen investeringsbudget och plan 2020-2024 planeras för investeringar i kommunen (exkl. bolag) på omkring 3,1 mdkr. Kommunens investeringsnivåer planeras att fr.o.m. 2023 återgå till en nivå där kommunen klarar av att egenfinansiera sina investeringar till 100 procent.

Finansieringsbudget och plan, mnkr	2020	2021	2022	2023	2024
Medel från den löpande verksamheten	444	466	471	490	434
<u>Nettoinvesteringar</u>	<u>-1 037</u>	<u>-612</u>	<u>-574</u>	<u>-424</u>	<u>-434</u>
Summa inlåningsbehov	-593	-146	-103	65	0

Finansieringen av investeringar inom affärsverksamheten elförsörjning ska under perioden ske med sparad likviditet, årliga resultat eller vid behov med tillskott från kommunens moderbolag Skellefteå Stadshus AB. Sammantaget bedöms kommunen, trots ökningen av de långfristiga skulderna, att behålla en soliditet på minst 60 procent, inklusive hela kommunens pensionsskuld.

Finansieringsutrymme 2020-2024	Mnkr
Investeringsbudget och plan 2020-2024	3 081
Varav egen finansiering (74,8 %)	2 305
<i>Elförsörjning (resultat och utdelning SSAB)</i>	190
<i>Övriga kommunen (resultat, avskrivning och pensioner)</i>	2 115
Varav extern finansiering (25,2 %)	776
Prognos inlåning 2017-2019 (prognos)	2 046
Summa inlåning 2017-2024	2 822
Försäljning kulturhus 2021/2022	-600
<u>Beräknat inlåningstak 2024 (40 000 kr/inv)</u>	<u>2 952</u>
Summa finansieringsutrymme 2020-2024	730

Investeringar och löpande verksamheten hänger ihop. I takt med att investeringarna blir färdiga och tas i bruk belastas verksamheterna med ökade driftkostnader (avskrivningar + ränta). Även om vissa investeringar med hjälp av effektiviseringar kan hanteras med bibehållen eller sänkt kostnadsnivå så leder också många investeringar i kommunen till ökade kostnader för verksamheten.

Driftkonsekvenser av investeringar inom kommunens affärsverksamheter belastar inte den skattefinansierade driften utan hanteras i sin helhet inom avgiftskollektivet.

Kommunens finansieringsplan bygger på att kommunen varje år efter avskrivningar redovisar överskott. Ett lägre överskott ett enskilt år kräver ett högre överskott ett annat år för att planen ska gå ihop. Lyckas inte kommunen ha årliga resultat enligt plan kommer det att krävas omprioriteringar bland kommunens investeringar alternativt ytterligare effektiviseringar i den löpande verksamheten. Detta för att inte ytterligare öka på kommunens låneskuld som maximalt får uppgå till 40 000 kr/invånare.

Inför äskandet av investeringar 2020-2024

Kommunfullmäktiges investeringsbudget och plan reglerar nivåerna för kommande års investeringar. Utöver detta finns ett ospecificerat investeringsutrymme som kommunen behöver ha kvar som reserv för kommande infrastruktursatsningar kopplat till bland annat Norrbotniabanan och större etableringar. Kommunen kan också behöva öka utgiftsnivåerna för kommande års exploatering.

Planeringen och den fortsatta omstruktureringen av kommunens skolor kan också behöva belastat utrymmet under den kommande planperioden. För att utrymmet ska bli verklighet måste kommunen klara av att leva upp till sina årliga överskottsmål enligt plan.

Investeringarnas belastning på kommunens skattefinansierade drift blir också alltmer påtaglig under den kommande planperioden. Sammantaget innebär detta, ur både investerings- och driftsynpunkt, att inga nya (eller fördyringar på befintliga) investeringar kan läggas in i plan om inte någon annan investering med motsvarande utgift plockas bort ur planen, alternativt flyttas fram i tid. Undantag bör kunna göras för investeringsprojekt som på olika sätt bidra till att sänka kommunens driftkostnader och/eller höja kommunens intäkter.

Projekt som understiger 20 mnkr bör äskas som ram inom ett specifikt verksamhetsområde istället för som enskilda projekt. **Specificerat förslag till Investeringsbudget och plan 2019-2023 ska lämnas i bilaga 3.**

Resultatbudget och plan 2020-2024

Enligt den senaste delårsrapporten i augusti 2018 kommer det årliga överskottet i kommunens skattefinansierade verksamhet att under perioden 2014-2018 uppgå till 1,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta ligger inom ramen för fullmäktiges överskottsmål som säger att resultatet ska ligga på mellan 1-2 procent under den senaste 5-årsperioden. År 2019 planeras för ett överskott på 1,5 procent, vilket också gäller för den kommande planeringsperioden där varje enskilt år ska generera ett överskott på 1,5 procent. Överskottet är en viktig del i den finansieringsplan för kommunens investeringar som är utlagd för de kommande 5 åren.

Mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	1 780	1 816	1 852	1 889	1 889
Verksamhetens kostnader	-6 439	-6 560	-6 712	-6 882	-7 014
Avskrivningar	-285	-298	-299	-302	-308
Verksamhetens nettokostnader	-4 944	-5 042	-5 159	-5 295	-5 433
Skatteintäkter	3 731	3 842	3 976	4 110	4 245
Generella statsbidrag och utjämning	1 043	1 047	1 049	1 054	1 060
Bidrag från elförsörjningen	110	110	110	110	110
Utdelning Skellefteå Kraft AB	119	119	119	119	119
Finansiella intäkter	25	25	25	25	25
Finansiella kostnader	-12	-27	-43	-44	-44
Årets resultat	72	74	76	78	81

Preliminärt kalkylerat driftutrymme och prognostiserade kostnadsförändringar 2020-2024

Kalkylerat driftutrymme

Det kalkylerade driftutrymmet utgår ifrån de prognoser som redovisas av Sveriges kommuner och landsting (SKL) gällande utvecklingen av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samt utifrån att kommunen årligen redovisar överskott enligt förslag till Resultatbudget och plan 2020-2024. Utrymmet påverkas också av förändringar inom finansnettot.

Sveriges kommuner och landsting kommer med förslag på en eventuell ändring av internräntan för år 2020 först i februari 2019. Tills vidare används därför samma ränta som för år 2019, vilken uppgår till 1,5 procent. Förvaltningarnas personalomkostnader (PO) steg under 2018 med totalt 21,6 mnkr, vilket de också kompenserades för i budget. För 2019 har ännu ingen förändring av PO-pålägget.

Prognos kalkylerat driftutrymme, mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Reserv Budget och plan 2019-2023 + nya prognoser för skatteintäkter och generella statsbidrag	126,8	110,9	126,9	137,1	138,2
Förändringar jmf. regeringens vårbudget 2018	-51,0	0	0	0	0
Intäkter från utdelning Skellefteå Kraft (EK 2017)	2,3	-	-	-	-
Intäkter från korrigerade borgensavgifter	6,0	-	-	-	-
Intäkter förändrad internränta (i takt med att inve-	39,0	8,0	3,0	1,0	0,0
Förändring av räntekostnader	22,0	-15,0	-16,0	-1,0	0,0
Summa preliminärt driftutrymme	145,1	103,9	113,9	137,1	138,2

Förändring av kostnader i befintlig verksamhet

Prognosen för kommande års pris- och löneökningar i den befintliga verksamheten, som används för att kalkylera fram det kommande driftutrymmet under perioden 2020-2024, är bara ett stöd för det kommande arbetet med budget och plan. Prognosutfallen för respektive år är inte på något sätt kopplade till kommunens löneprocess eller de förhandlingar omkring lönerna som kommer att ske under planperioden. Prognossiffrorna kan även komma att justeras längre fram i budgetprocessen.

Prognos kostnader i befintlig verksamhet, mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kostnader för arbetskraft (3%/år)	-119,9	-123,5	-127,2	-131,1	-135,0
Övriga intäkter och kostnader, netto (2%/år)	-11,5	-11,7	-12,0	-12,2	-12,4
Summa kostnader i befintlig verksamhet	-131,4	-135,2	-139,2	-143,3	-147,4

Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheten

Demografiska förändringar är särskilt kännbara för verksamheter inom skola, vård och omsorg, varför detta är en viktig del i det underlag som ligger till grund för kommande prioriteringar.

Årlig förändring, antal invånare	2020	2021	2022	2023	2024
Förskola 1-6 år	0	+30	+30	-20	-50
Grundskola/fritids 7-15 år	+140	+70	+70	+140	+100
Gymnasieskola 16-19 år	+40	+80	+10	0	+70
Äldreomsorg 65-79 år	+170	+130	-10	-20	-40
Äldreomsorg 80-år	+40	+70	+140	+140	+140

Vid kostnadsberäkning används fastställda "prislappar" för elever och brukare. Beräkningen utgår från verkligt utfall alternativt genomsnittlig kostnad per brukare (kommungruppen 50 000-99 999 invånare) i de fall där kommunens nuvarande kostnad överstiger kommungruppens. Beräkningen är gjord utifrån 2017 års utfall (Kolada) plus indexuppräkning (KPI) 2018 (2,1 %) och 2019 (2,7 %). Pris per elev i skolan anges exklusive lokaler då kostnader för hyresökningar inom skolan hanteras i särskild ordning. I äldreomsorgens priser ingår däremot även lokalkostnader. Verksamhetens möjligheter att ta ut avgifter har också påverkat priset per elev/brukare.

Arlig kostnad, kronor/person	År 2020 (prisjusterat)
Förskola 1-6 år	122 682
Fritidshem 7-15 år	26 933
Grundskola 7-15 år	92 463
Gymnasieskola 16-19 år	111 405
Äldreomsorg 65-w år	
Insatser i ordinärt boende (hemtjänst)	234 108
Insatser i särskilt boende	782 794

Bedömningen över den demografiska belastningen bygger på att samtliga elever i kommunen (1-19 år) deltar i skolverksamhet samt att 40 procent av eleverna 7-15 år deltar i fritidshem. Bedömningen bygger också på att följande andelar av befolkningen har beslut om hemtjänst respektive särskilt boende (kommungruppens genomsnittliga andelar).

Andel med beslut om äldreomsorg	%
65-79 år	
Hemtjänst (insatser i ordinärt boende)	3,3
Särskilt boende	1,2
80-w år	
Hemtjänst (insatser i ordinärt boende)	23,2
Särskilt boende	12,6

Prognos demografiska förändringar, mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskola 1-6 år	0,0	-3,7	-3,7	2,5	6,1
Fritidshem 7-15 år	-1,5	-0,8	-0,8	-1,5	-1,1
Grundskola 7-15 år	-12,9	-6,5	-6,5	-12,9	-9,2
Gymnasieskola 16-19 år	-4,5	-8,9	-1,1	0,0	-7,8
Äldreomsorg 65-79 år					
Varav hemtjänst	-1,3	-1,0	0,1	0,2	0,4
Varav särskilt boende	-1,6	-1,2	0,1	0,2	0,4
Äldreomsorg 80-w år					
Varav hemtjänst	-2,2	-3,8	-7,6	-7,6	-7,6
Varav särskilt boende	-3,9	-6,9	-13,8	-13,8	-13,8
Summa demografiska förändringar	-27,9	-32,8	-33,3	-32,9	-32,6

Övriga driftkonsekvenser

Det flesta poster inom detta område handlar om driftkonsekvenser av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten. Beloppen som är angivna under detta avsnitt är ytterst preliminära och kan komma att ändras under processen. Här ingår också andra delar som utlovats i tidigare Budget och plan.

Övriga driftkonsekvenser, mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Ökade hyreskostnader Moröbacke skola	-14,2				
Övriga driftkostnader till följd av investeringar	-30,0	-22,0	-3,0	-4,0	-6,0
Engångskostnader (utrangeringar, restvärden, m.m.)	?				
Gratis bussresor, gymnasieungdomar	-4,0				
Särskilda tillfälliga statsbidrag som upphör (ökad bemanning i vården, lärarlönelyft, minskade barngrupper, m.m.)	?				
Nya bussar till lokaltrafiken (Skellefteå buss)	?				
Summa driftkonsekvenser	-48,2	-22,0	-3,0	-4,0	-6,0

Sammanfattning av kalkylerat driftutrymme och prognostiserade kostnadsförändringar 2020-2024

Här jämförs det kalkylerade driftutrymmet med förändrade kostnader i befintlig verksamhet, demografiska förändringar samt driftkonsekvenser till följd av främst investeringar i skattefinansierad verksamhet

Sammanfattning, mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kalkylerat driftutrymme	145,1	103,9	113,9	137,1	138,2
Kostnadsökningar i befintlig verksamhet	-131,4	-135,2	-139,2	-143,3	-147,4
Demografiska förändringar	-27,9	-32,8	-33,3	-32,9	-32,6
Övriga driftkonsekvenser	-48,2	-22,0	-3,0	-4,0	-6,0
Summa effektiviseringskrav	-62,4	-86,1	-61,6	-43,1	-47,8

Interna priser och interna stödenheter

Då de flesta verksamheter i kommunen, mer eller mindre, kommer att ställas inför nya effektiviseringskrav bör inriktningen vara att detta även ska gälla de interna stödenheterna som finansierar sina verksamheter genom att internt debitera övriga verksamheter. Det vill säga att de interna priserna inte får höjas mer än vad övriga verksamheter får i kompensation när det gäller prisökningar. Det kan dock finnas skäl att göra avsteg från detta då många interna enheter är små och därmed enskilt har begränsade möjligheter till effektivisering. Det kan också vara så att en enskild enhet kan bli utsatt för stora prisökningar inom ett specifikt produkt- eller tjänsteområde. Under budgetprocessen behöver därför de interna enheternas möjligheter till effektivisering analyseras och diskuteras i särskild ordning.

Preliminära driftramar för 2020

Skellefteå kommun står precis som många andra kommuner inför en planeringsperiod där kommunens kostnader, för den befintliga verksamheten och för det ökande demografiska behovet, kommer att stiga mer än vad skatteintäkter och statsbidrag kommer att göra. Till detta ska läggas viktiga om-, till- och nybyggnationer som sker inom utbildningssektorn (för-, grund- och gymnasieskolor) samt de nödvändiga satsningarna som måste ske omkring kommunens infrastruktur (gator och vägar, vatten och avlopp, resecentrum, m.m.). Förutom att finansieringen kräver årliga överskott belastas också många verksamheter av ökade kapital- och/eller hyreskostnader till följd av dessa investeringar. En del hanteras inom avgiftskollektivet medan andra måste hanteras inom skattekollektivet.

Sammantaget innebär detta att samtliga verksamheter i kommunen kommer att måsta anpassa sina kostnader till en ny verklighet. Nämnderna kommer därmed inte att kunna behålla nuvarande verksamheter till nuvarande omfattning, åtminstone inte utan effektiviseringar och förändrade arbetssätt.

På grund av förseningarna att riksdagen inte kunnat fatta beslut om en det fortfarande inte finns ett det ansträngda ekonomiska läget har kommunstyrelsen beslutat att ännu inte räkna upp några planeringsramar inför 2020 utan kommunstyrelsen vill invänta de dialoger som budgetberedningen ska ha i feb/mars 2019 tillsammans med nämnder och bolag. Kommunstyrelsen vill också avvakta kommande prognoser för kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samt den budget som kommande regering väntas lägga fram för riksdagen.

Nämndernas utvecklingsrapporter ska därför fokuseras på vad nämnden kan göra för att möta kostnadsökningar med befintliga ramar samt hur kommunen med befintliga resurser (kommunen omsätter brutto omkring 6 mdkr per år) kan bidra till kommunvisionen och kommunens strategiska inriktning.

Preliminära driftamar skattefinansierad verksamhet	Årsbudget 2019	Föreslagen ändring	Preliminär planeringsram 2020
Socialnämnd	1 977 179	0	1 977 179
För- och grundskolenämnd	1 360 688	0	1 360 688
Gymnasienämnd	405 050	0	405 050
Fritidsnämnd	192 096	0	192 096
Teknisk nämnd	202 891	0	202 891
Kommunstyrelse	196 621	0	196 621
Kulturnämnd	104 356	0	104 356
Bygg- och miljönämnd	57 915	0	57 915
Nämnd för support och lokaler	86 985	0	86 985
Personalnämnd	29 189	0	29 189
Överförmyndarnämnd	6 286	0	6 286
Revision	2 204	0	2 204
Konsumentnämnd	480	0	480
Valnämnd	175	0	175
Gemensam måltidsnämnd	82	0	82
Konsumentnämnd	0	0	0
Gemensam nämnd drift av personalsystem	0	0	0
Gemensam nämnd för IT-drift	0	0	0
Summa nämnder	4 632 676	0	4 632 676

Tidplan, m.m.

Tid- och aktivitetsplan för den fortsatta budgetprocessen framgår av bilaga 1.

Tidpunkter för budgetberedningar och planeringsdialoger skickas ut som särskilda inbjudningar till berörda personer.

Nämndernas och bolagens utvecklingsrapporter (bilaga 2) ska vara KLK Ekonomi och finans tillhanda senast den 28 februari 2019.

När budgetberedningen tagit fram ett preliminärt förslag till Budget och plan är det dags för nämnderna att ha sina måldagar någon gång under perioden 23 april-20 maj.

Specificerat förslag till Investeringsbudget och plan 2020-2024 ska lämnas i bilaga 3.

Frågor omkring dessa planeringsförutsättningar och den fortsatta budgetprocessen besvaras av KLK Ekonomi, finans och juridik:

Samuel Lundqvist, Ekonomichef

Krister Gustafsson, Chefcontroller

Anneli Marklund, Redovisningsansvarig

www.skelleftea.se

